

PU Dječji vrtići *Pula*

DAROVITO DIJETE U VRTIĆU

Darovitost je sposobnost neiscrpnog kreativnog stvaralaštva u koje dijete emocionalno i intelektualno unosi sebe i svoj dar.

U radu s djecom susrela sam mnogo bistrice i pametne djece, a darovitost me zainteresirala zbog osobnog iskustva, ali i zbog potreba darovitog djeteta koje je nešto drukčije od svojih vršnjaka.

Ohrabrena rezultatima i povratnim informacijama koje sam dobivala od potencijalno darovite djece, željela sam proširiti svoje spoznaje i riješiti neke nedoumice o odgoju darovite djece. Potrebu da je potrebno uočavati, otkrivati i prihvatiti takvu djecu te raditi s njima dobila sam vrlo brzo. Darovitoj djeci neophodna je podrška i poticaj, jednako kao i nama odgajateljima koji radimo s njima. Podršku sam dobila kroz informacije i iskustva predavača iz stručne edukacije na temu *Darovitost djece* koju je držala prof. psihologije Jasna Cvetković Lay i dr. David George iz Londona, stručnjak za izobrazbu odgajatelja i učitelja za rad s darovitim djecom.

DV Pula, Pula: Promocija u knjižnici

Ova edukacija mi je razriješila mnoge nedoumice iz tog neistraženog područja u odgojno-obrazovnom radu s djecom u vrtiću. Činjenica je da se darovitim djetetu nije pridavala posebna pažnja i interes već ga se pokušavalo vraćati u prosječne okvire i standarde. Zbog toga se dugi niz godina u programima i literaturi o radu s darovitim djecom nije moglo pronaći ništa.

Zbog velikog broja djece u skupinama teško je raditi s darovitim djetetom pa je jedno od mogućih rješenja u radu obogaćeni program u koji se prema svojim interesima i sklonostima uključuju i druga djeca sličnih interesa i potencijala.

LUKA KREATIVAC

Lukinu samozatajnu kreativnost, njegovu "umjetničku crtu" uočila sam u bliskom druženju i individualnom radu s njim. Tijekom naših razgovora postepeno se otvarao i otkrivao svoje skrivene interese, ideje i neuobičajenu maštu. Inače, bio je dijete koje se teško prilagođavalo vrtiću i vrlo je emotivno proživljavao sve životne situacije i to je trajalo gotovo punu godinu. On je tipično darovito dijete koje će se uočiti po tome što odskaače od druge djece, ima drukčije sklonosti, interese, nije posebno društveno, ne priča puno, motorički je nespretno, a druženje mu najbolje "leži" u paru i to s odraslom osobom ili djevojčicom.

Prilikom uvođenja centra za čitanje i pisanje primijetila sam da on dobro prepoznaje slova, zapravo da zna svu abecedu. Uz poticaj, počeo je pisati kraće pojmove i riječi.

I tada se više nije dao zaustaviti. Potpuno sam je izradio i osmislio memory slova, gdje

je uz slova upisivao i određenu riječ na to slovo ili pojam ili predmet.

Ohrabren i motiviran upustio se i dalje. Kreativno je smislio mnoštvo slagaljki s kojima se njegovi prijatelji u skupini igraju. No to još nije bilo sve. Počeo je čitati djeci priče i slikovnice, ali prema njegovom interesu.

U dane smijeha, igre i šala, u vrijeme karnevala u šetnji, nastaju tri smiješne priče: Priča o vuku, *Priča o psu Pikiju* i *Stari Babučar* i *jaka Nutela*. Prilikom smišljanja priča Luka se smije svojim šaljivim i veselim dosjetkama i neočekivanim zapletima i raspletima. I skupini smišlja priče s još jednom djevojčicom, koja kaže da mu pomaže kad on zapne. Kad stvara priču, Luka je priča u jednom dahu, u svom stvaralačkom zanosu.

Na poticaj da od smišljenih priča napravi mo slikovnice, Luka je odabrao prvu smiješnu priču *Stari Babučar* i *jaka Nutela*. To je vrlo originalna, neobična i maštovita priča o starom Babučaru - čovjeku koji pomaže babama. Priču smo uspjeli upisati u originalnoj prvoj pričanoj verziji i ilustrirati slike iz priče. Zanimljivo je napomenuti da pri svakom novom pričanju iste priče Luka stvara promjene u priči jer ne trpi šablone i formu.

Djeci u skupini su se priče sviđele i kako oni kažu "super su" te su i ona počela, uz

Iz slikovnice "Smiješna priča"

Iz slikovnice "Smiješna priča"

Luku, stvarati svoje priče. Tako je nastalo nekoliko zanimljivih, kreativno stvorenih priča koje smo "pretočili" u osobne slikovnice djece. Luka i dalje u jednom dahu smišlja priče u bilo kojoj situaciji (ponekad će poticaj biti kanta za smeće koju je vidio u šetnji ili njegova izgubljena vezica ...).

Najnovija nastala priča, slikovnica je **Priča o drvu** koja je uistinu zanimljiva i neobična s originalnim i kreativnim Lukinim elementima. Luka kaže da rado smišlja priče i piše jer to voli raditi. Kaže da prvo smisli početak, pa sredinu, pa kraj. Za početak mu je dovoljno "bilo jednom", za sredinu "onda je vidio" i za kraj "i onda je tako živio".

Bitno je napomenuti da je Lukin glavni pomagač u početku nastajanja priča bila veoma temperamentna djevojčica Ramon. Stjecanjem samopouzdanja u sebe Luka se "širi" u svom kreativnom pisačkom zanosu i stvara s Ivanom (koja kaže da "jako voli smišljati priče") i Petrom (perceptivnom, kreativnom i maštovitom djevojčicom).

Troje malih pisaca stvara sjeve, veoma originalne i maštovite priče vezane uz kukce i morski svijet (*Komarac, Skakavac i bubamare, Veseli mravi, Zvijezda peglača* i dr.). Oni iskazuju zrelost u samostalnom osmišljavanju kroz govorno-likovno stvaralaštvo (i samostalno upisivanje teksta s Lukine strane).

OD ORIGINALNE IDEJE DO DJEČJE SLIKOVNICE

Mi u vrtiću bili smo oduševljeni originalnošću i kreativnošću malog šestgodišnjeg pisca Luke i smatrali smo da je ovakvo originalno dječje stvaralaštvo vrijedno pažnje šire javnosti. Odmah se javila misao da jednu originalno smišljenu i stvorenu priču tiskamo kao "pravu" DJEČJU SLIKOVNICU i na taj je način prezentiramo široj javnosti.

Odlučili smo da to bude priča *Stari Babučar i jaka Nutela*; originalna smiješna priča za koju smo zajedno zaključili da nam se najviše sviđa. I tako smo krenuli u trnoviti put traženja sponzora koji bi materijalno pomogli vrtiću u realizaciji tiskanja ove dječje slikovnice. Bili smo dovoljno uporni i odlučni da ne posustanemo. Zaključili smo da je okolina rado otvorena za primanje saznanja o ovakvim izazovima koja nude djeca (drukčija, posebija, darovitija od drugih) ali manje sprema materijalno ulagati i podržati njihovo kreativno stvaralaštvo. Zahvalni smo sponzorima, roditeljima i stručnom timu naše PU što smo zajedničkim snagama, uz puno truda, uspjeli realizirati tiskanje dječje slikovnice *Stari Babučar i jaka Nutela*.

Da je vrijedilo ustrajati, pokazala je svečana promocija slikovnice 24. studenog 2000. u Dječjoj knjižnici u suradnji s Gradskom knjižnicom i čitaonicom Pula. Dječja knjižnica je bila premlena da primi sve zainteresirane, goste, roditelje djece - vršnjake iz vrtića i prvašice iz škole, a promocija protkana emocijama i toplinom svih prisutnih, te pozitivnom energijom koja zrači iz Luke.

U razgovor, Luka je sebe opisao kao slušatelja i smišljatelja priča, ispričao je kako smišlja priče i s kim. Prisutnima je pročitao neke svoje najdraže priče i istaknuo da i dalje voli smišljati priče (kod kuće, u školi, preko telefona). Na kraju razgovora svečano je pročitao - promovirao i prezentirao svoju slikovnicu *Stari Babučar i jaka Nutela*, na opću radost i uzbuđenje svih prisutnih. Znatiželjnim pitanjima koja su djeca postavljala Luki nije bilo kraja, jer je, kao što je naglasila voditeljica knjižnice, to prvi put u

Iz slikovnice "Smiješna priča"

povijesti Dječje knjižnice da se promovira dječja slikovnica.

I što reći na kraju !?

Iako se Luka pokazao kao pravi mali pisac, još je uvijek nepoznanica s neotkrivenim mogućnostima i potencijalima. Hoće li se i kako razvijati njegova kreativnost i izraziti dar za pisanje i stvaranje priča, ovisit će o obitelji i školi koja će to podržavati i dalje poticati, ali i od okoline i društva koje će ulagati u takve darovite pojedinice.

Snježana Ivetić